

Projekt nr 8

z dnia 10 grudnia 2024 r.

Zatwierdzony przez Radca Prawny Iwona Sumińska-Zugaj

Opracowany przez Robert Suszczak

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY BĘDZINO**

z dnia 16 grudnia 2024 r.

w sprawie w określenia szczegółowych warunków przyznawania oraz odpłatności za usługi opiekuńcze, w tym sąsiedzkie i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat trybu ich pobierania

Na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 11, art. 17 ust. 2 pkt 2a, art. 50 ust. 6, ust. 6a i ust. 6b ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2024r. poz. 1283 ze zm.) w związku z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024r. poz. 1465 ze zm.) Rada Gminy Będzino uchwala co następuje:

§ 1. Określa się:

- 1) szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 2) szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również tryb ich pobierania;
- 3) szczegółowe warunki przyznawania usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług;
- 4) rozszerzony katalog osób, którym mogą zostać przyznane usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich.

§ 2. Użyte w uchwale określenia oznaczają:

- 1) świadczeniobiorca – osobę korzystającą z usług opiekuńczych, w tym w formie usług sąsiedzkich oraz specjalistycznych usług opiekuńczych, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 2) ustawa – ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

§ 3. 1. Usługi opiekuńcze, w tym usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania w formie usług sąsiedzkich oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze organizuje Centrum Usług Społecznych w Będzinie, jak również nadzoruje ich wykonywanie.

2. Pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych przyznawana jest na warunkach oraz w zakresie określonym w ustawie.

3. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze będą świadczone w miejscu zamieszkania świadczeniobiorców w dni od poniedziałku do piątku z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy.

4. Usługi opiekuńcze, w tym usługi sąsiedzkie i specjalistyczne usługi opiekuńcze przyznaje się z uwzględnieniem potrzeb osoby uprawnionej, wynikających między innymi z wieku, niepełnosprawności oraz choroby.

5. Usługi opiekuńcze, w tym usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania w formie usług sąsiedzkich oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze przyznaje się na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego, a także z urzędu za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.

§ 4. 1. Usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich świadczone są dorosłym osobom samotnym, które z powodu wieku także choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione.

2. Usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich mogą być przyznane także osobom, dla których wsparcie w postaci usług sąsiedzkich będzie miało charakter uzupełniający opiekę sprawowaną przez rodzinę oraz wspólnie niezamieszkującego małżonka, wstępnych i zstępnych.

3. Usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich świadczone w miejscu zamieszkania świadczeniobiorcy realizowane będą w zakresie obejmującym zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, opiekę higieniczno- pielęgnacyjną niewymagającą specjalistycznego przygotowania oraz pomoc w utrzymaniu kontaktów z otoczeniem.

4. Usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich mogą być świadczone siedem dni w tygodniu, w wymiarze nie większym niż 2 godziny dziennie i nie większym niż 60 godzin miesięcznie.

5. Usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich przyznaje się po ustaleniu w wywiadzie środowiskowym, że zachodzą przesłanki do udzielenia pomocy określone w ustawie o pomocy społecznej.

6. Pomoc w formie usług sąsiedzkich świadczona jest przez osobę spełniającą warunki określone w art. 50 ust. 4a ustawy o pomocy społecznej wskazaną przez beneficjenta a zaakceptowaną przez organizatora.

7. Przyznanie lub odmowa pomocy w formie usług opiekuńczych sąsiedzkich a także całkowite lub częściowe zwolnienie z ponoszenia odpłatności za świadczone usługi następuje w drodze decyzji administracyjnej.

8. Decyzja o przyznaniu usług opiekuńczych formie usług sąsiedzkich określa: okres przyznania usług, liczbę godzin przyznanych w miesiącu, zakres oraz miejsce świadczenia usług, warunki odpłatności oraz wysokość odpłatności. Szczegółowy zakres usług określa również umowa trójstronna zawarta pomiędzy organizatorem, osobą wykonującą usługi sąsiedzkie oraz osobą korzystającą z usług sąsiedzkich.

9. Wymiar i zakres przyznawanych usług opiekuńczych sąsiedzkich uzależniony jest od stanu zdrowia osoby objętej usługami oraz jej sytuacji rodzinnej i materialnej ustalonej przez pracownika socjalnego podczas wywiadu środowiskowego oraz od możliwości zabezpieczenia usług przez Centrum Usług Społecznych w Będzinie.

10. W pierwszej kolejności pomoc w formie usług opiekuńczych sąsiedzkich przyznawana będzie osobom samotnym, posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym lub z ustaloną całkowitą niezdolność do samodzielnej egzystencji.

11. Pomoc może być realizowana w oparciu o przygotowany plan pomocy określony w umowie trójstronnej za zgodą wszystkich uczestników.

12. Niedozwolone jest realizowanie pomocy w formie usług opiekuńczych sąsiedzkich wobec osób, na które pobierane są świadczenia pielęgnacyjne lub opiekuńcze w ramach świadczeń rodzinnych.

13. Zakres usług opiekuńczych sąsiedzkich obejmować będzie pomoc i wsparcie w czynnościach dnia codziennego, m.in.: porządkowanie domu, przyrządzanie posiłków, pranie, przynoszenie opału i palenie w piecu, rozmowy, wspólne spędzanie czasu wolnego. Realizacja działań pomocowych poza domem m.in.: pomoc przy robieniu zakupów, informowanie najbliższych lub odpowiednich służb o pilnych potrzebach czy pogorszeniu się stanu zdrowia, załatwianie spraw urzędowych.

§ 5. Usługi opiekuńcze, w tym usługi sąsiedzkie oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, przysługują nieodpłatnie:

- 1) osobom, których dochód na osobę samotnie gospodarującą lub na osobę w rodzinie, nie przekracza 150% kryterium dochodowego, określonego w art. 8 ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- 2) osobom, wobec których świadczone są usługi współfinansowane lub finansowane z programów i projektów zewnętrznych, w tym projektów i programów rządowych, programów współfinansowanych ze środków unijnych lub pochodzących z innych źródeł.

§ 6. 1. Osoba, której dochód przekracza 150% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 albo 2 ustawy, z zastrzeżeniem ust. 6, ponosi odpłatność za usługi opiekuńcze, w tym usługi sąsiedzkie oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze, w zależności od posiadanego dochodu:

- 1) w przypadku osoby samotnej lub samotnie gospodarującej, według zasad w tabeli:

		Dochód w stosunku do kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy	Procentowy wskaźnik odpłatności dla usług opiekuńczych, w tym usług sąsiedzkich, i specjalistycznych
--	--	--	--

		usług opiekuńczych za 1 godzinę usług
1.	do 150%	Nieodpłatnie
2.	powyżej 150% do 200%	10%
3.	powyżej 200% do 250%	30%
4.	powyżej 250% do 300%	50%
5.	powyżej 300% do 350%	70%
6.	powyżej 350% do 400%	90%
7.	powyżej 400%	100%

2) w przypadku osoby w rodzinie, według zasad w tabeli:

	Dochód w stosunku do kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy	Procentowy wskaźnik odpłatności dla usług opiekuńczych, w tym usług sąsiedzkich, i specjalistycznych usług opiekuńczych za 1 godzinę usług
1.	do 150%	Nieodpłatnie
2.	powyżej 150% do 200%	15%
3.	powyżej 200% do 250%	35%
4.	powyżej 250% do 300%	55%
5.	powyżej 300% do 350%	75%
6.	powyżej 350% do 400%	90%
	powyżej 400%	100%

2. Odpłatność za jedną godzinę usług opiekuńczych, w tym w formie usług sąsiedzkich, ustala się jako iloczyn określonego odpowiednio w tabeli w ust. 1 pkt 1 albo 2, procentowego wskaźnika odpłatności dla danego poziomu dochodu w stosunku do kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 albo 2 ustawy oraz kosztu za jedną godzinę usług opiekuńczych, o którym mowa w ust. 4.

3. Odpłatność za jedną godzinę specjalistycznych usług opiekuńczych ustala się jako iloczyn określonego odpowiednio w tabeli w ust. 1 pkt 1 albo 2, procentowego wskaźnika odpłatności dla danego poziomu dochodu w stosunku do kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 albo 2 ustawy oraz kosztu za jedną godzinę specjalistycznych usług opiekuńczych, o którym mowa w ust. 5.

4. Koszt jednej godziny usług opiekuńczych, w tym w formie usług sąsiedzkich, wynosi 2 % najniższej emerytury, której wysokość jest corocznie ogłaszana przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w zaokrągleniu do pełnych złotych w górę.

5. Koszt jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, wynosi 4% najniższej emerytury, której wysokość jest corocznie ogłaszana przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w zaokrągleniu do pełnych złotych w górę.

6. W przypadku waloryzacji emerytur zmiana kosztu jednej godziny usług opiekuńczych następuje od następnego miesiąca po przeprowadzeniu waloryzacji.

7. Odpłatność za usługi opiekuńcze, w tym usługi sąsiedzkie oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze ustalana jest miesięcznie, jako iloczyn liczby godzin usług świadczonych świadczeniobiorcy w danym miesiącu oraz stawki odpłatności za jedną godzinę usług, o której mowa odpowiednio w ust. 4 albo w ust. 5.

8. Usługi sąsiedzkie są rozliczane miesięcznie, na podstawie karty rozliczeniowej usługi, na której osoba świadcząca usługę i świadczeniobiorca potwierdzają pisemnie wykonanie usług sąsiedzkich. W karcie rozliczeniowej wskazuje się: imię i nazwisko świadczeniobiorcy, imię i nazwisko osoby świadczącej usługi sąsiedzkie oraz dni, godziny i wymiar czasowy świadczenia usług sąsiedzkich w danym miesiącu kalendarzowym.

9. Podstawą wyliczenia należności za usługi opiekuńcze sąsiedzkie jest decyzja administracyjna oraz karta pracy opiekuna potwierdzająca ilość przepracowanych godzin, podpisana przez osobę korzystającą z usługi lub rodzinę.

10. Odpłatność za usługi opiekuńcze sąsiedzkie wnosi się na konto Centrum Usług Społecznych w Będzinie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu wykonania usługi.

11. Wpływy z odpłatności za usługi opiekuńcze sąsiedzkie stanowią dochód budżetu gminy.

12. W przypadku niewywiązywania się osoby lub rodziny z uiszczenia naliczonej odpłatności za wykonywanie usługi, zwrot naliczonej opłaty będzie dochodzony na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej.

13. Zaprzestaje się dochodzenia zwrotu odpłatności za usługi za miesiąc, w którym nastąpił zgon osoby korzystającej z usług.

§ 7. 1. Osoba korzystająca z usług opiekuńczych, w tym usług sąsiedzkich lub specjalistycznych usług opiekuńczych, może zostać częściowo lub całkowicie zwolniona z opłat.

2. Częściowe zwolnienie z ponoszenia odpłatności może nastąpić w przypadku:

- 1) ponoszenia opłat za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej, ośrodka wsparcia, placówce opiekuńczo-wychowawczej, ośrodka leczniczo- rehabilitacyjnym, zakładzie opiekuńczo-leczniczym lub zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym,
- 2) gdy zachodzi konieczność sprawowania opieki nad więcej niż jedną osobą w rodzinie wymagającą pomocy w formie usług opiekuńczych, w tym usług sąsiedzkich lub specjalistycznych usług opiekuńczych z powodu przewlekłej choroby, niepełnosprawności lub wieku lub konieczność korzystania co najmniej z dwóch rodzajów specjalistycznych usług opiekuńczych,
- 3) gdy żądanie wniesienia opłaty za usługi stanowiłoby nadmierne obciążenie lub niweczyłoby skutki udzielonej pomocy,
- 4) ponoszenia udokumentowanych wydatków na leki, leczenie lub rehabilitację przewyższających 30% ich dochodu;
- 5) udokumentowanego zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej;

3. Całkowite zwolnienie z opłat może nastąpić ze względu na wystąpienie jednocześnie co najmniej 2 przesłanek wymienionych w ust. 2.

4. Decyzję o częściowym lub całkowitym zwolnieniu z odpłatności podejmuje Dyrektor Centrum Usług Społecznych w Będzinie na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przez pracownika socjalnego.

§ 8. Traci moc:

- 1) uchwała nr LXXXVIII/498/23 Rady Gminy Będzino z dnia 28 grudnia 2023r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania oraz odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania oraz szczegółowych warunków przyznawania, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich, sposobu ich rozliczania i rozszerzonego katalogu osób uprawnionych do tych usług (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 11.01.2024r., poz. 435),
- 2) uchwała Nr XCII/535/2024 Rady Gminy Będzino z dnia 24 kwietnia 2024r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania oraz odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania oraz szczegółowych warunków przyznawania, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich, sposobu ich rozliczania i rozszerzenia katalogu osób uprawnionych do tych usług (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 6.05.2024r., poz. 2548),

§ 9. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Będzino.

§ 10. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025r. i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 50 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania. Ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw, z dniem 1 listopada 2023 r., przyznano gminom możliwość organizowania usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich.

Nowy typ usług obejmuje pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno- pielęgnacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji oraz w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Ustawa określa również wymagania, które powinny być spełnione przez osoby wykonujące usługi sąsiedzkie. Zgodnie z art. 50 ust. 6a ustawy o pomocy społecznej, w przypadku organizowania przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich rada gminy w uchwale, o której mowa w ust. 6 określa także szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich ich wymiar i zakres oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług. Jednocześnie, zgodnie z art. 50 ust. 6b ustawy o pomocy społecznej rada gminy może postanowić o rozszerzeniu katalogu osób, o których mowa w ust. 1 i 2, o osoby, dla których wsparcie w postaci usług sąsiedzkich będzie miało charakter uzupełniający opiekę sprawowaną przez rodzinę, a także wspólnie niezamieszkującego małżonka, wstępnych i zstępnych. Taka forma wsparcia pozwoli na objęcie pomocą wszystkich osób jej wymagających, nie tylko będących osobami samotnymi. Usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz usługi sąsiedzkie są formą świadczenia pomocy co do zasady na rzecz osób samotnych, które z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności wymagają wsparcia innych osób. Rozszerzenie kręgu podmiotów uprawnionych wymaga podjęcia uchwały przez Radę Gminy.

Pomoc świadczona w formie usług sąsiedzkich zaspokoi niezbędne potrzeby życiowe zapewniając zainteresowanym prawidłowe i jak najdłuższe funkcjonowanie w środowisku zamieszkania, a to dzięki oferowanym usługom opóźnia okres umieszczenia osób zależnych w placówkach całodobowych. Wprowadzenie do zadań własnych gminy możliwości organizowania i świadczenia usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich jest zadaniem nowym, a więc dla przejrzystości proponowane jest podjęcie nowej uchwały i zasadne jest uchylenie uchwały Nr LXXXVIII/498/23 Rady Gminy Będzino z dnia 28 grudnia 2023r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania ora szczegółowych warunków przyznawania, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich, sposobu ich rozliczania i rozszerzenia katalogu osób uprawnionych do tych usług (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 11.01.2024r. poz. 435), oraz zmieniającej jej uchwały nr XCII/535/24 z dnia 26 kwietnia 2024r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 06.05.2024r., poz. 2548) i wprowadzenie nowej, jednolitej uchwały obejmującej uregulowania dotyczące nowego rodzaju usług – tj. usług sąsiedzkich, a także uwzględniające fakt zmiany struktury organizacyjnej i przekształcenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie z dniem 1 stycznia 2025r. w Centrum Usług Społecznych w Będzinie.

Wskazać bowiem należy, iż w związku z realizacją przez Gminę projektu współfinansowanego ze środków europejskich pod tytułem „Centrum Usług Społecznych- nowym miejscem rozwoju i integracji usług społecznych” na skutek czego dojdzie z dniem 1 stycznia 2025r. do przekształcenia Gminnego Ośrodka Pomocy w Będzinie w Centrum Usług Społecznych w Będzinie koniecznym jest dostosowanie treści obowiązujących aktów prawa miejscowego do nowej sytuacji faktycznej i prawnej, ażeby dochodziło do ciągłości w działaniu jednostki organizacyjnej gminy i sprawnego rozstrzygnięcia w sprawach indywidualnych mieszkańców.

Ze względu na powyższe zasadne jest podjęcie niniejszej uchwały.